

Съфинансирано от
Европейския съюз

ПРОГРАМА
ОБРАЗОВАНИЕ
2021-2027

ПРОГРАМА „ОБРАЗОВАНИЕ“ 2021-2027

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

BG05SFPR001-3.006

„Модернизация на висшите училища 2.0“

2026

Съдържание

1. Наименование на програмата:	3
2. Наименование на приоритета и специфичната цел:	3
3. Номер и наименование на процедурата:	3
4. Измерения по кодове:	3
5. Териториален обхват:	3
6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:	4
7. Индикатори (показатели):	6
8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата и разпределение по категория региони (ако е приложимо):	9
9. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:	9
10. Процент на съфинансиране:	10
11. Допустими кандидати:	10
12. Допустими партньори:	13
13. Дейности, допустими за финансиране:	15
14. Категории разходи, допустими за финансиране:	19
14.1. Условия за допустимост на разходите	20
14.2. Допустими разходи	21
14.3. Недопустими разходи	24
15. Допустими целеви групи (ако е приложимо):	25
16. Приложим режим на минимални/държавни помощи (ако е приложимо):	26
17. Хоризонтални принципи:	35
18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо):	35
19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения:	36
20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения (ако е приложимо):	36
21. Ред за оценяване на проектни предложения:	36
22. Критерии и методика за оценка на проектните предложения:	37
23. Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:	37
24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:	38
25. Краен срок за подаване на проектните предложения:	39
26. Допълнителна информация:	39
27. Приложения към Условията за кандидатстване:	40

1. Наименование на програмата:

Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. (ПО)

2. Наименование на приоритета и специфичната цел:

Приоритет 3. Връзка на образованието с пазара на труда

СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) от Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета - Подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване

3. Номер и наименование на процедурата:

BG05SFPR001-3.006 „МОДЕРНИЗАЦИЯ НА ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА 2.0“

4. Измерения по кодове¹:

Код по измерение: Област на интервенция: 145, 150

Код по измерение: Форма на подкрепа: 01

Код по измерение: Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост: 33

Код по измерение: Допълнителни вторични тематични области във връзка с ЕСФ+: 01, 02, 10

Код по измерение: „Равенство между половете във връзка с ЕСФ+/ЕФРР/КФ/ФСП: 02

5. Териториален обхват:

Дейностите следва да се изпълняват на територията на Република България.

Дейностите за изходяща мобилност на преподаватели и на студенти, дейностите за участие на млади преподаватели в специализации и международни форуми, дейностите за участие в междууниверситетски международни конференции и семинари за представяне на нови методи за обучение и студентски борси ще се изпълняват на територията на другите страни-членки на ЕС, извън територията на Република България, както и извън държава членка, включително извън територията на Съюза, при условие че допринася за целите на процедурата².

¹ Съгласно Приложение I на Регламент (ЕС) 2021/1060 за процедурата: код 145 Подкрепа за развитие на цифрови умения; код 150 Подкрепа за висшето образование (с изключение на инфраструктурата); код 01 Безвъзмездни средства; код 33 Без териториална насоченост; код 01 Принос към зелени умения и работни места и „зелена“ икономика; код 02 Развитие на цифрови умения и работни места; код 10 Преодоляване на предизвикателствата, установени в рамките на европейския семестър; код 02 Интегриране на принципа на равенство между половете.

² Съгласно чл. 63, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция

Резултатите от изпълнението на процедурата следва да се ползват на територията на Република България.

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:

Основната цел на процедурата е подобряване на качеството на висшето образование и съответствието му с потребностите на пазара на труда.

Специфичните цели са:

- Утвърждаване на преподаване, обучение и оценяване, основани на компетентности;
- Разширяване на дигиталните компетентности и поощряване създаването и ползването на дигитални образователни ресурси с отворен достъп;
- Повишаване на привлекателността на българските университети за чуждестранни студенти;
- Засилване на интердисциплинарния подход при обучението на студенти.

Едно от най-големите предизвикателства по отношение на висшето образование е *осигуряването на съответствието му с уменията и професиите, необходими на пазара на труда*. Такава е и основната констатация в Доклада на Световна банка „Висшето образование в България: Ситуационен анализ и препоръки относно насоката на политиките“³ от 2021 г.

В Препоръка на Съвета относно икономическата, социалната, трудовата, структурната и бюджетната политика на България⁴ се препоръчва през 2024 г. и 2025 г. *да се подобри образованието и обучението, включително за групите в неравностойно положение, и да се въведе преподаване и обучение, основани на компетентности. България да се справи с недостига на работна ръка и да подобри уменията на работниците, за да се повиши конкурентоспособността и да се подпомогне екологичният преход.*

Както е посочено в Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030⁵, през последните години са предприети целенасочени действия за ограничаване броя на студентите в конкретни професионални направления с излишък на кадри, както и за повишаване на приема в специалности с доказан недостиг на квалифицирани специалисти. Увеличаването на съгласуваността между потребностите на бизнеса и обществото, от една страна, и учебните планове и програми във висшето образование от друга, остава ключов аспект на политиките. Ще се стимулира по-тясното сътрудничество и комуникацията между частния и публичния сектор в рамките на учебния процес. Подобряването на релевантността на пазара на труда и качеството на висшето образование е от изключително значение за България.

и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ROP).

Съгласно чл. 58, ал. 2 от ЗУСЕФСУ, „Допустими са разходи по проекти, които се осъществяват в рамките на програмния район на съответната програма по чл. 3, ал. 2 или когато се осъществяват извън него, при условие че допринасят за целите на програмата.“

³ <https://sf.mon.bg/?h=downloadFile&fileId=2767>.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A52024DC0602&qid=1719326118501>

⁵ <https://www.minfin.bg/bg/1394>.

Придобиването на по-висока степен на висше образование води до подобряване на шансовете за успешна реализация на пазара на труда, показва новото обогатено издание на **Рейтинговата система на висшите училища в България**⁶ (РСВУ). Според изданието на националната рейтингова система за 2024 година над 85% от завършилите магистърски програми след средно образование и близо 70% от завършилите магистърски програми след придобита степен на висше образование работят на позиции за висшисти или по призвание, докато едва 51% завършилите бакалавърски програми работят на подобни позиции. Завършилите магистърски програми като цяло се отличават и с по-високи доходи, по-висок дял на осигурените и по-ниска безработица в сравнение със завършилите бакалавърски програми.

Изданието за 2024 година на РСВУ регистрира продължаващи тенденции за подобряване на реализацията на завършилите на пазара на труда и повишаване на дела на чуждестранните студенти в България. Безработицата сред българските граждани, завършили висше образование в България през предходните 5 години, се задържа на равнище от малко над 2%, като за завършилите магистърски програми след средно образование това равнище е едва около 1%. Делът на завършилите, които не се осигуряват в страната също остава на достигнатото през 2023 г. рекордно ниско равнище от 14% при над 25% през 2014 година. Делът на наетите висшисти, които през първите 5 години след завършването си работят на позиция, за която се изисква висше образование, нараства до 61% от 59% през 2023 г. и при 46% през 2014 г.

Съгласно **Обзора на образованието и обучението за 2024 г. за България**⁷ делът на завършилите висше образование се увеличи през 2023 г., но остава нисък в сравнение със средния дял в ЕС. През 2023 г. 35,8 % от българите на възраст между 25 и 34 години са имали диплома за завършено висше образование, което е с 1,8 процентни пункта повече, отколкото през предходната година. Този процент обаче продължава да е значително под средната стойност за ЕС от 43,1 % и от целта на равнището на ЕС от 45 % до 2030 г. Увеличаването на участието във висшето образование може да помогне с броя на студентите и да предотврати бъдещ недостиг на умения. Броят на записаните студенти през академичната 2023—2024 година е с 13 % по-нисък в сравнение с 5 години по-рано. Спадът се дължи на демографските тенденции, съчетани с големия дял на българските ученици със завършен гимназиален етап, които напускат страната, за да получат диплома в чужбина (9,5 % през 2022 г.). От тези, които следват в България, през 2022 г. едва 1,3 % са заминали в чужбина за кратък период при средно 6,7 % за ЕС.

Настоящата процедура кореспондира на следните цели за развитие на висшето образование до 2030 г., заложи в **Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021 - 2030 г.**: Цел 1. Разработване на устойчив механизъм за осъвременяване на съществуващите и създаване на нови учебни планове и програми; Цел 2. Въвеждане на съвременни, гъвкави и ефективни форми и методи на обучение; Цел 3. Подобряване на организацията и на ефективността на образованието във ВУ; Цел 4. Интернационализация на висшето образование и включване в международни образователни и научни мрежи; Цел 7. Изграждане на ефективна връзка образование-наука-бизнес и Цел 10. Подобряване на структурата и ефикасността на висшето образование.

⁶ <https://rsvu.mon.bg>.

⁷ <https://education.ec.europa.eu/bg/about-eea/education-and-training-monitor>.

Процедурата надгражда подкрепата по процедура BG05M2OP001-2.016 Модернизация на висшите училища⁸, финансирана по ОПНОИР, като се фокусира върху компетентностно базирано обучение на студентите, интердисциплинарни и интегрирани програми с по-интензивно въвеждане на дигиталните компетентности, по-широкото прилагане на концепцията за споделяне на ресурси и създаване на мрежи между висшите училища, което от своя страна да подпомогне процеса на тяхната специализация.

Осигурена е демаркация и допълняемост с мерките в Приоритетно направление 1 от Приоритет 2 на ПНИИДИТ, които са насочени към подкрепа за прилагане на модерни системи за управление и контрол във висшите училища и подкрепа за създаване на облачна система за обмен на данни между различни електронни платформи и ресурси на национално ниво, докато настоящата процедура ще подкрепи разработването на цифрово съдържание и на образователни ресурси с отворен достъп.

Предвидената подкрепа по процедурата предоставя допълнителни възможности за провеждане на мобилности на студенти, на български и чуждестранни преподаватели, за повишаване на квалификацията и обмяна на опит в прилагането на нови методи за обучение, с което се осигурява синергия и допълняемост с Програма „Еразъм +“.

Ще бъде осигурена демаркация на ниво дейности и целеви групи с процедура BG05SFPR001-3.002 „От висше образование към заетост“ по Програма „Образование“ по отношение на предвидените дейности по настоящата процедура за обучение на преподаватели и служители в администрацията на висши училища за работа в мултикултурна и многоезикова среда. По отношение на предвидените по настоящата процедура дейности за популяризиране на българските висши училища в чужбина е осигурена демаркация с Национална програма „Популяризиране на българското висше образование и улесняване на достъпа за кандидатстване на лица от българска народност, живеещи в чужбина, за обучение в български висши училища“, която е насочена към привличане на лица от българската диаспора за обучение в български висши училища, докато настоящата процедура се фокусира върху участие на висшите училища в студентски борси в чужбина за привличане на студенти от други националности.

В рамките на процедурата няма да бъдат подкрепяни дейности, финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Европейския съюз или друга донорска програма. Недопускането на дублиране на дейности и целеви групи ще се съблюдава както на етап кандидатстване (чрез декларации и проверки за двойно финансиране), така и по време на изпълнението на проекта (чрез проверки за двойно финансиране, анкетни карти и др.).

7. Индикатори (показатели)⁸:

Общи индикатори за изпълнение:

- EEC010 Участници със средно образование (ISCED 3) или образование след средното образование (ISCED 4) – 37 642

от които

Целева
стойност

⁸ показатели съгласно чл.16 Рамка на изпълнението от Регламент (ЕС) 2021/1060.

в Регион в преход (ЮЗР)	11 669
в По-слабо развитите региони	25 973

Индикаторът измерва броя на студентите, които в рамките на процедурата са получили подкрепа за допълнителни обучения, броя на студентите, преминали мобилност за обучение по процедурата и броя на студентите, които в рамките на процедурата са записани за обучение по нови курсове и/или разширени бакалавърски и/или магистърски програми с компетентностни профили и/или нови програми, разработени по процедурата. Едно лице се брои еднократно, независимо в колко дейности по процедурата е участвало.

- ЕЕС011 Участници с висше образование (ISCED 5 до 8) – 5 438

от които	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	1 686
в По-слабо развитите региони	3 752

Индикаторът измерва броя на българските преподаватели, вкл. младите преподаватели (до 34 години включително), които са завършили краткосрочна мобилност в чуждестранен университет или успешно са завършили обучение в България или са участвали в национални и международни междууниверситетски форуми, броя на чуждестранните преподаватели, завършили мобилност за преподаване в българско висше училище и броя на специалистите, които са привлечени като преподаватели във висши училища в рамките на процедурата. Едно лице се брои еднократно, независимо в колко дейности по процедурата е участвало.

- ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите) – 753

от които	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	233
в По-слабо развитите региони	520

Индикаторът измерва броя на студентите от маргинализирани групи⁹, в т.ч. роми, които са включени в дейности по процедурата. Едно лице се брои еднократно, независимо в колко дейности по процедурата е участвало.

Общ индикатор за резултат:

⁹ За целите на процедурата „маргинализирани групи“ са студенти, които са в риск от дискриминация, поради комбинация от различни характеристики, като например етническа принадлежност, религия или вяра, здравословно състояние, увреждане, или поради това, че са мигранти, лица, търсещи или получили международна закрила, лица, които живеят в безработни домакинства, бездомни или засегнати от жилищно изключване.

- ЕЕС03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация – 9 121

от които	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	2 828
в По-слабо развитите региони	6 293

Индикаторът измерва броя на българските преподаватели, вкл. младите преподаватели (до 34 години включително), които, в рамките на процедурата, са завършили краткосрочна мобилност в чуждестранен университет; броя на чуждестранните преподаватели, завършили мобилност за преподаване в българско висше училище и броя на студентите, които са завършили мобилност за обучение, и са получили документ Europass мобилност. Едно лице се брои еднократно, независимо в колко дейности по процедурата е участвало.

Във връзка с функционалностите на системата за електронен обмен на данни между Управляващия орган и Европейската комисия (SFC 2021)¹⁰, при планиране на целевите стойности на този индикатор за резултат конкретните бенефициенти трябва да се съобразят със следните специфики на настоящата процедура:

- ✓ Когато в проектно предложение са планирани мобилности за обучение на студенти, във Формуляра за кандидатстване конкретните бенефициенти следва да изберат индикатор за резултат *Участници, които при напускане на операцията получават квалификация (към ЕЕС010)* и да планират съответната целева стойност, разпределена по региони;
- ✓ Когато в проектно предложение са планирани мобилности на български преподаватели, вкл. млади преподаватели (до 34 години включително), които, в рамките на процедурата, са завършили краткосрочна мобилност в чуждестранен университет и/или мобилности на чуждестранни преподаватели, завършили мобилност за преподаване в българско висше училище, във Формуляра за кандидатстване конкретните бенефициенти следва да изберат индикатор за резултат *Участници, които при напускане на операцията получават квалификация (към ЕЕС011)* и да планират съответната целева стойност, разпределена по региони.

Специфичен индикатор за резултат:

- SRI 3.3. Участници, които остават в образование – 33 877

от които	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	10 502
в По-слабо развитите региони	23 375

¹⁰ задължение за държавите членки/УО по чл. 42 от Регламент (ЕС) 2021/1060 за подаване на данни по електронен път към Комисията за изпълнението на всяка програма.

Индикаторът измерва броя на студентите, които са получили подкрепа по процедурата и са продължили своето образование след приключване на дейността. Едно лице се брои еднократно, независимо в колко дейности по процедурата е участвало.

Важно!

Посочените по-горе целеви стойности на индикаторите са общо на ниво процедура. Всеки кандидат следва да определи по своя преценка и заложи целеви стойности съгласно спецификата на своето проектно предложение.

Целевите стойности на индикаторите за изпълнение и за резултат следва да се планират и отчитат в съотношение 31% за Регион в преход към 69% за По-слабо развитите региони, като се има предвид, че без значение от това в кой район е местоположението на представителите на целевите групи, те имат принос към изпълнението на целите на процедурата като цяло.

Кандидатите и партньорите е необходимо да представят към документите, които се подават на етап кандидатстване, **Декларация на кандидата/партньора (Приложение I към Условието за кандидатстване)**, в която се декларира съгласие за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от Управляващия орган (УО) и от НСИ, (което е задължително условие за НСИ, съгласно Регламент (ЕО) № 223/2009 за предоставяне на статистически данни) както на етап кандидатстване, така и за целия период на изпълнение на програмата.

8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата и разпределение по категория региони (ако е приложимо):

Общият бюджет по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е, както следва:

102 258 376,24 евро

Средства от ЕСФ+

81 505 336,81 евро

Национално съфинансиране

20 753 039,43 евро

Управляващият орган на ПО 2021-2027 може, при необходимост, да направи промени в посочения бюджет на процедурата.

Бюджетът на процедурата ще се отчита от УО спрямо различните категории региони за планиране от ниво NUTS 2¹¹, като се има предвид, че без значение от това в кой район се осъществяват дейностите, те допринасят за целите на процедурата като цяло¹².

Максимум 36 095 219,93 евро от общия бюджет на операциите (преки и непреки разходи) ще бъдат отчетени към категория Регион в преход (Югозападен район). Останалите средства ще бъдат отчетени към категория По-слабо развити региони (Северозападен район, Северен централен район, Североизточен район, Югоизточен район, Южен централен район).

¹¹ Региони, съответстващи на ниво 2 на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, създадена с Регламент (ЕО) № 1059/2003, изменен с Регламент (ЕС) 2016/2066.

¹² На основание чл. 63, параграф 3, второ изречение от Регламент (ЕС) 2021/1060.

Отчитайки спецификите на процедурата и факта, че в дейности по процедурата може да бъдат включени студенти от цялата страна, независимо от териториалното местоположение на висшето училище, което изпълнява дейностите, при разпределянето на средствата по региони за планиране **на ниво проектни предложения**, всеки кандидат следва да разпредели общия бюджет на проектното предложение в съотношение 35,29% към категория Регион в преход и 64,71% към категория По-слабо развити региони, без допълнителна обосновка.¹³

9. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:

Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ за проектно предложение по настоящата процедура – 1 278 229,70 евро

Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за проектно предложение по настоящата процедура – 2 556 459,41 евро

Управляващият орган може да увеличи максималния размер на помощта, в случай на увеличение на бюджета на процедурата.

10. Процент на съфинансиране¹⁴:

По настоящата процедура не се изисква съфинансиране от страна на кандидатите и партньорите.

11. Допустими кандидати:

В съответствие с решение за одобрение на Методология и критерии за подбор на операция „Развитие на компетентностно базираното обучение, сътрудничеството и интернационализацията на висшите училища” от проведено на 29 април 2025 г. Пето заседание на Комитета за наблюдение на Програма „Образование“ 2021-2027 г., изменение на писмена процедура за неприсъствено вземане на решение от КН през месец септември 2025 г. (ново наименование на операцията „Модернизация на висшите училища 2.0) **кандидати и съответно Конкретни бенефициенти водещи партньори по настоящата процедура са следните висши училища:**

- ☐ Софийски университет "Св. Климент Охридски";
- ☐ Университет по архитектура, строителство и геодезия – София;
- ☐ Минно-геоложки университет "Св. Иван Рилски" – София;
- ☐ Химикотехнологичен и металургичен университет – София;
- ☐ Университет по хранителни технологии – Пловдив;
- ☐ Технически университет – София;
- ☐ Аграрен университет – Пловдив;

¹³ Съгласно чл. 63, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година, „За ЕСФ+ разходите, свързани с операции, могат да бъдат разпределени за някоя от категориите региони на програмата, при условие че операцията допринася за постигането на специфичните цели на програмата.“

¹⁴ Посочва се процентът на безвъзмездната финансова помощ (европейско и национално съфинансиране) и на съфинансирането от страна на бенефициентите (ако е приложимо).

- ☐ Тракийски университет - Стара Загора;
- ☐ Лесотехнически университет – София;
- ☐ Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство – Пловдив;
- ☐ Национална художествена академия – София;
- ☐ Национална музикална академия "Проф. Панчо Владигеров" – София;
- ☐ Национална академия за театрално и филмово изкуство "Кръстьо Сарафов" – София;
- ☐ Висше военноморско училище "Никола Йонков Вапцаров" – Варна;
- ☐ Медицински университет – София;
- ☐ Медицински университет – Пловдив.

Конкретните бенефициенти – водещи партньори по процедурата са определени въз основа на комплексните оценки за качеството на обучението и съответствието му с потребностите на пазара на труда по професионални направления на всички висши училища в България за последната академична година¹⁵ за приоритетни професионални направления¹⁶, както и за професионални направления „Медицина“, „Дентална медицина“ и „Фармация“. Висшето училище, което е с най-висока комплексна оценка по съответното професионално направление, е определено за конкретен бенефициент – водещ партньор по професионалното направление. Водещите партньори по професионални направления и техните комплексни оценки са посочени в Приложение VII към Условиата за кандидатстване.

Водещите партньори висши училища следва да са създадени при условията и по реда на Закона за висшето образование и към датата на подписване на декларацията за партньорство да имат институционална акредитация и програмна акредитация на професионалното направление/специалността от регулираните професии (СРП), с което/която висшето училище участва в проектното предложение.

Водещи партньори, които са в процедура по институционална/програмна акредитация, и които ползват правата си, получени по преходната си акредитация, се счита, че отговарят на горепосоченото условие.

Проверки за наличието на институционална и програмна акредитация ще се извършват от УО на етап оценка на проектното предложение, а също така и преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ, както и в процеса на изпълнение на проекта.

Конкретният бенефициент – водещ партньор трябва да участва в изпълнението на всички дейности, планирани в проектното предложение, като може да планира разходване на не повече от 50% и не повече от 70% от максималния размер на финансирането за проектното предложение.

Конкретният бенефициент – водещ партньор може да включи в проектното си предложение само професионалното направление, за което е определен за водещ партньор. Когато висше

¹⁵ Определени от МОН в съответствие с ПМС № 328 от 30.11.2015 г. за приоритетни професионални направления и за професионални направления „Медицина“, „Дентална медицина“ и „Фармация“.

¹⁶ Съгласно ПМС № 64 от 25 март 2016 г. за условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и за приемане на списък на приоритетните професионални направления и на списък на защитените специалности (посл. изм. и доп. ДВ. бр. 47 от 10 Юни 2025 г.).

училище е определено за водещ партньор за повече от едно професионално направление, следва да подаде отделни проектни предложения за всяко едно от професионалните направления, за които е определено за водещ партньор.

Планираните дейности в проектните предложения по процедурата следва да са обосновани въз основа на конкретни потребности на участващите висши училища и да водят до постигането на конкретни резултати съобразно спецификата на планираните дейности.

В периода на изпълнение на проектите, всяко участващо висше училище трябва да постигне и следните хоризонтални резултати за професионалните направления, с които висшето училище участва в съответното проектно предложение:

- Разширяване на бакалавърски и магистърски програми с компетентностни профили;
- Поне 50% от оценките на студентите да се формират от текущо оценяване;
- Създаване и прилагане на система за текущо възлагане на задачи за самостоятелна подготовка на студентите.

Процедурата чрез директно предоставяне на конкретни бенефициенти се осъществява съгласно разпоредбите на чл. 26, ал. 1 и чл. 43-44 от ЗУСЕФСУ и съответните разпоредби за този тип процедура от ПМС № 23 от 13 февруари 2023 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление за програмен период 2021 - 2027 г. (Обн. ДВ. бр.16 от 17 февруари 2023г.).

Кандидатите по процедурата чрез директно предоставяне трябва:

- да са пряко отговорни за изпълнението на дейностите по проектите;

и

- да разполагат с необходимия административен капацитет, който гарантира успешното изпълнение на дейностите по проектите.

Административен капацитет – Счита се, че е налице административен капацитет за изпълнение на проекта, в случай че всеки от предложените експерти в основния екип за организация и управление, за които са приложени автобиографии, притежава минимум образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и Ръководителят на проекта има минимум 2 години опит в управлението/изпълнението на сходен тип дейности и/или управление/изпълнение на сходен тип проекти, а останалите членове на основния екип имат най-малко 1 година опит в изпълнението на сходен тип дейности и/или управление/изпълнение на сходен тип проекти. Проверката се извършва на база представени автобиографии от всеки от членовете на основния екип за организация и управление и по-конкретно от информацията попълнена в поле „Административен капацитет“. За доказване на административен капацитет се представят автобиографии по образец (**Приложение III към Условието за кандидатстване**) на членове на основния екип за организация и управление на проекта. Основният екип за организация и управление на проекта включва задължително ръководител на проекта, координатор и счетоводител (финансист).

Финансов капацитет и механизми за устойчивост:

Счита се, че кандидатите и партньорите разполагат с финансов капацитет, в случай че техният оборот с натрупване през последните три приключили финансови години преди датата на кандидатстване е поне 30% от стойността на исканото финансиране по проекта.

Счита се, че са налице механизми за устойчивост, когато кандидат е посочил във Формуляра за кандидатстване, секция „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Устойчивост“, начините, чрез които той и партньорите ще осигурят възможност ползите от проекта за целевите групи да продължат да съществуват и след края на финансирането по проекта, и е посочил потенциалните източници за финансиране след приключване на проекта и те са реалистични и надеждни.

12. Допустими партньори¹⁷:

По настоящата процедура **конкретни бенефициенти – партньори са:**

- Всички висши училища в България, получили акредитация и създадени при условията и по реда на Закона за висшето образование;
- Национално представителни организации на работниците и служителите и на работодателите¹⁸.

Партньорите висши училища следва да са създадени при условията и по реда на Закона за висшето образование и към датата на подписване на декларацията за партньорство да имат институционална акредитация и програмна акредитация на включеното от тяхна страна в проектното предложение професионално направление/СРП.

Партньори, които са в процедура по институционална/програмна акредитация и които ползват правата си, получени по преходната си акредитация, се считат, че отговарят на горепосоченото условие.

Проверки за наличието на институционална и програмна акредитация ще се извършват от УО на етап оценка на проектно предложение, а също така и преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ, както и в процеса на изпълнение на проекта.

Партньорите Национално представителни организации на работниците и служителите и на работодателите трябва към датата на подписване на декларацията за партньорство да бъдат признати с Решение на Министерски съвет за представителна организация на национално равнище (чл. 36 от Кодекса на труда).

Проверки за валидността на Решението на Министерски съвет за признаването на представителната организация ще се извършват от УО на етап оценка на проектно

¹⁷ Съгласно §1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ПМС № 23/ 13.02.2023 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление за програмен период 2021 – 2027 г., „Партньори на кандидатите за безвъзмездна финансова помощ“ са всички физически и юридически лица и техни обединения, които участват съвместно с кандидата в подготовката и/или техническото изпълнение на проекта или на предварително заявени във формуляра за кандидатстване дейности от проекта и разходват средства от безвъзмездната финансова помощ.“

¹⁸ Представителни организации на работниците и служителите и на работодателите на национално равнище, организирани съгласно чл. 34 и 35 от Кодекса на труда и признати по реда на чл. 36 от Кодекса на труда.

предложение, а също така и преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ, както и в процеса на изпълнение на проекта.

Партньорите Национално представителни организации на работниците и служителите и на работодателите, за целите на определяне на режима за минимална помощ, когато е приложимо, представят и счетоводни документи (ГОД – ОПР, баланс, отчет за икономическа и отчет за неикономическа дейност) към Декларация за минимални помощи (Приложение IV към Условиата за кандидатстване) за предходните три години, когато същите не са публично достъпни.

Партньорството с поне едно висше училище е задължително!

Конкретният бенефициент – водещ партньор за съответното професионално направление трябва да включи като партньор поне едно друго висше училище от същото професионално направление или от друго професионално направление, ако то допринася за развитие на професионалното направление на водещия партньор.

Всяко висше училище може да участва като партньор в едно или няколко проектни предложения, насочени към различни негови професионални направления, без значение дали съответните професионални направления са приоритетни или не. Водещ партньор за конкретно професионално направление може да бъде партньор в друго проектно предложение с различно професионално направление от това, за което е определен за водещ партньор.

Процедурата не поставя ограничения за броя на професионалните направления, които може да включи партньор в проектно предложение. Броят и изборът на професионалните направления на партньор зависят от спецификата на проектното предложение и идентифицираните потребности.

Максималният брой на висши училища, които може да бъдат включени в едно проектно предложение, е 3 висши училища – водещ партньор и партньори.

Препоръчва се включване на партньор национално представителна организация на работниците и служителите и/или национално представителна организация на работодателите, когато в проектно предложение е включена някоя от следните поддейности от Дейност 1:

- Разработване на нови ресурси за обучение на студенти;
- Подготовка на нови курсове, вкл. за интердисциплинарно обучение на студенти и разширяване на бакалавърски и магистърски учебни програми с компетентностни профили;
- Привличане на специалисти с богат практически опит като преподаватели във висши училища;
- Създаване и прилагане на системи за оценка и контрол на качеството в обучението на студенти.

На етап кандидатстване кандидатите следва да подадат към проектното предложение **Декларация за партньорство** (Приложение II към Условиата за кандидатстване), попълнена и подписана съгласно образца, в която се описва ролята на кандидата и партньорите. При одобрение на проектно предложение за финансиране преди подписване на административен договор за безвъзмездна финансова помощ се представя **Споразумение за партньорство** (Приложение XVI към Условиата за изпълнение).

13. Дейности, допустими за финансиране:

Дейностите, предвидени за изпълнение и съответните разходи в рамките на проектните предложения, следва да съответстват на принципа на ефективност и ефикасност, да са с нестопански характер и да гарантират постигането на целите на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. и специфичните цели и резултати на Приоритет 3 „Връзка на образованието с пазара на труда“, при оптимално съотношение между очакваните разходи и ползи.

Допустимите дейности по настоящата процедура трябва:

- Да не противоречат на правилата, описани в Регламент (ЕС) 2021/1057, на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и за отмяна на Регламент (ЕС) 1296/2013, Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонд за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика;
- Да са насочени към изпълнението на целите на Приоритет 3 „Връзка на образованието с пазара на труда“ и на ПО;
- Да бъдат ясно обосновани и да имат конкретни цели;
- Да не са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на Формуляра за кандидатстване от кандидата, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ;
- Да са подходящи, практични и последователни, и да съответстват на целите и очакваните резултати.

По настоящата процедура са допустими за финансиране следните видове дейности и поддейности:

Дейност 1. Прилагане на съвременни и гъвкави методи на кандидатстване, преподаване и оценяване и споделяне на ресурси

Дейността включва следните поддейности:

Поддейност 1.1. Разработване на среда за дистанционно кандидатстване;

Поддейност 1.2. Разработване на ресурси за дистанционно обучение, с интерактивен достъп и виртуални аудитории, вкл. и на чужд език;

Поддейност 1.3. Подготовката на дистанционни курсове (MOOCs) с отворен достъп от български преподаватели на английски език;

Поддейност 1.4. Разработване на нови ресурси за обучение на студенти, вкл. за STEM обучение;

Поддейност 1.5. Подготовка на нови курсове, вкл. за интердисциплинарно и STEM обучение на студенти и разширяване на бакалавърски и магистърски програми с компетентностни профили, вкл. разработване на нови програми;

Поддейност 1.6. Закупуване на оборудване за дигитализация на образователния процес и за STEM обучение на студенти;

Поддейност 1.7. Привличане на специалисти с богат практически опит като преподаватели във висши училища;

Поддейност 1.8. Организиране на и участие в междууниверситетски национални и международни конференции и семинари за представяне на нови методи за обучение;

Поддейност 1.9. Съвместно използване на материални ресурси (учебни лаборатории, обучителни бази, общежития и др.) от две и повече висши училища;

Поддейност 1.10. Споделено ползване на преподаватели;

Поддейност 1.11. Допълнителни спортни дейности за студенти в академичната среда;

Поддейност 1.12. Менторска подкрепа от студенти за студенти;

Поддейност 1.13. Създаване/надграждане и прилагане на системи за оценка и контрол на качеството в обучението на студенти.

Разработените ресурси, курсове и програми в рамките на поддейности 1.2-1.5 следва да бъдат въведени в обучението на студенти в рамките на периода на изпълнение на проекта.

Дейност 2. Допълнителни обучения на студенти, за развитие на:

- когнитивни (вкл. аналитични и дигитални) и некогнитивни (вкл. социални и емоционални) компетентности;
- ключови компетентности за учене през целия живот, компетентност по чужди езици, граждански и социални компетентности, общи цифрови компетентности;
- функционални компетентности;
- умения по нови дигитални технологии, изкуствен интелект, алгоритмично мислене и решаване на алгоритмични проблеми;
- умения за работа в мултикултурна и многоезикова среда на студенти;
- проектнобазирано обучение, решаване на практически задачи и казуси, критичен анализ по даден проблем, клубове за дебатиране и др.

Дейност 3. Обучение на преподаватели за:

- прилагане на интердисциплинарно обучение на студенти, вкл. за STEM обучение на студенти;
- умения за обработка на информация, визуална грамотност, решаване на проблеми и мислене на по-високо ниво;
- усвояване на базови и допълнителни технологии за преподаване;
- за работа в мултикултурна и многоезикова среда;
- подготовка на компетентностно базирани програми и изпитни материали.

Дейност 4. Обучение на служители на администрацията на ВУ за работа в мултикултурна и многоезикова среда;

Дейност 5. Мобилност на студенти и преподаватели

- Изходяща мобилност на студенти в чуждестранни ВУ с признаване на кредити, вкл. подпомагане на студентите при избор на курсове и програми преди началото на мобилността;
- Изходяща мобилност на преподаватели, вкл. на млади преподаватели (до 34 г. вкл.);
- Входяща мобилност на преподаватели.

Дейност 6. Популяризиране на българските висши училища

- Студентски борси в чужбина;
- Информационни събития от студенти за ученици (дни на отворените врати).

Не е задължително проектно предложение да включва всички горепосочени дейности и/или поддейности. В зависимост от нуждите, дадено проектно предложение може да включи една или повече под-дейности и дейности.

Във връзка с прилагането през програмен период 2021-2027 г. на резултатно базиран подход изпълнението на избраните дейности/поддейности следва да бъде организирано в **работни пакети**, които се въвеждат в ИСУН като отделни дейности за съответното проектно предложение. Прилагат се следните стъпки:

1. Попълва се Логическа матрица (Приложение VI към Условието за кандидатстване) за всяко професионално направление (ПН), към което е насочено проектно предложение. Водещо ПН е направлението, с което участва конкретният бенефициент – водещ партньор. Задължително се попълва една логическа матрица за водещото ПН, както и логически матрици за всички други ПН, включени в проектно предложение, ако е приложимо. Когато в проектно предложение участват повече от едно висши училища с едно и също ПН, се разработва обща Логическа матрица за съответното ПН.

2. Всички дейности в една Логическа матрица се обособяват в Работен пакет за съответното ПН. Разходите за изпълнение на Работния пакет се определят чрез попълване на Помощна таблица за попълване на бюджет в ИСУН (**Приложение V към Условието за кандидатстване**).

Във всяка Логическа матрица трябва да бъде обоснована необходимостта от изпълнението на Работния пакет за съответното ПН и да се съдържа информация за:

- идентифицираните предизвикателства, които се планира да бъдат преодолени с изпълнението на Работния пакет, вкл. мерките за тяхното преодоляване и очакваният ефект от преодоляването на идентифицираните предизвикателства;
- обосновка за включване на дейностите и работните задачи в Работния пакет;
- методите за идентифициране на целевите групи, техните конкретни нужди и проблеми и очакваният ефект от изпълнението на планираните дейности върху целевите групи, обхванати в Работния пакет;
- разпределението на дейностите между водещия партньор и партньорите, включително обосновка за конкретното разпределение;
- конкретни резултати, които участващите висши училища планират да постигнат в резултат на изпълнението на дейностите.

Подробна информация за попълването на Логическа матрица е описана в **Указания за попълване на Логическа матрица**, които са част от **Приложение VI** към Условиата за кандидатстване.

3. Всеки работен пакет се въвежда като **отделна дейност във формуляра за кандидатстване в ИСУН**.

Освен описаните по-горе допустими видове преки дейности, всяко проектно предложение **задължително трябва да включва и следните видове непреки дейности:**

- Дейности за организация и управление

и

- Дейности за видимост, прозрачност и комуникация.

При описание на дейностите във Формуляра за кандидатстване, следва да се има предвид, че **непреките дейности не представляват отделни дейности**. Те следва да бъдат декларирани и обосновани от кандидатата в секция „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Непреки дейности“ на Формуляра за кандидатстване.

Дейностите за видимост, прозрачност и комуникация трябва да отговарят на условията и изискванията, описани в Дял IV, глава III „Видимост, прозрачност и комуникация“ на Регламент (ЕС) 2021/1060. В тази връзка конкретният бенефициент има задължение при дейностите за видимост, прозрачност и комуникация да указва произхода на финансирането чрез поставяне на емблемата на ЕС в съответствие с посочените технически характеристики съгласно чл. 47 и Приложение IX от Регламент (ЕС) 2021/1060, налични на следния линк: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/logos_downloadcenter/. Оперативни насоки за използване на емблемата на ЕС за периода 2021-2027 г. можете да намерите тук: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/eu-emblem-rules_en.pdf.

При изпълнение на дейностите за видимост, прозрачност и комуникация съгласно чл. 50 от Регламент (ЕС) 2021/1060 конкретният бенефициент следва:

- да публикува на уебсайта си и в социални мрежи, кратко описание на проекта, пропорционално на равнището на подкрепата, неговите цели и резултати, като откроява финансовата подкрепа от Съюза;

- да включва по видим начин текст, подчертаващ подкрепата от Съюза, в документите и комуникационните материали, свързани с изпълнението на проекта и предназначени за обществеността или за участниците;

- да поставя устойчиви табели или табла, ясно видими за обществеността, на които се откроява емблемата на Съюза в съответствие с техническите характеристики, посочени в приложение IX от Регламент (ЕС) 2021/1060, веднага щом започне физическото изпълнение на проект, включващ физически инвестиции, или инсталирането на закупеното оборудване, с общ размер на разходите в размер над 100 000 евро. За проекти, които не попадат в обхвата на това изискване, поставят на място, ясно видимо за обществеността, поне един хартиен плакат с минимален размер А3 или еквивалентен електронен екран с информация за проекта, подчертаващ подкрепата от фондовете.

В рамките на непреките дейности на етап изпълнение на проекта, Конкретният бенефициент трябва да гарантира спазването на правата, посочени в Хартата на основните права на ЕС¹⁹ и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания²⁰.

Изборът на изпълнители следва да бъде извършван по открит, прозрачен, в достатъчна степен публичен и недискриминационен начин по смисъла на т. 89 – 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Изборът на изпълнители е предмет на правилата, посочени в Глава четвърта „Специални правила за определяне на изпълнител от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ“ на ЗУСЕФСУ или Закона за обществените поръчки (ЗОП) и Правилника за неговото прилагане (ППЗОП). **Избраните изпълнители не са бенефициенти по проекта.** При избора на изпълнител/и на дейностите по проекта, в случай че е приложимо, конкретният бенефициент следва да предвиди при възлагането на обществени поръчки прилагането на мерки за опазване на околната среда съгласно приложимите разпоредби на ЗОП и актовете по прилагането му и в съответствие с чл. 47, ал. 1 и чл. 63, ал. 1, т. 6 от ЗОП. Посочените дейности следва да са в съответствие с хоризонталните политики на Европейския съюз, посочени в т. 17 от Условиата за кандидатстване. Съответствието с посочените хоризонтални политики ще бъде проследявано на етап изпълнение на проекта.

По силата на чл. 57, ал. 2 от ЗУСЕФСУ не са допустими разходи за проекти или дейности, съответно кандидат няма право да подава проектно предложение по процедурата за дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ.

Недопускането на двойно финансиране на дейности и представители на целеви групи ще се спазва както на етап кандидатстване и на етап договаряне (чрез декларация), така и по време на изпълнението на проекта (чрез проверки за двойно финансиране, анкетни карти, справки за участниците. и др.). **За целта на етап кандидатстване кандидатът и партньорите попълват и подават Декларация на кандидата/партньора (Приложение I към Условиата за кандидатстване).** В процеса на изпълнение на проекта, УО на ПО ще следи за демаркация с други програми и проекти с цел недопускане на двойно финансиране.

Управляващият орган има правото в процеса на оценка да отстрани недопустими дейности, както и дейности, които са свързани с недопустими разходи.

14. Категории разходи, допустими за финансиране:

При предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи“, съгласно изискванията на Глава пета „Финансово управление и контрол“ от ЗУСЕФСУ и действащите подзаконови нормативни актове на Министерския съвет, които не противоречат на Закона, разпоредбите на Регламент (ЕС) 2021/1060, Регламент (ЕС) 2021/1057, Регламент (ЕС, Евротом) 2024/2509 и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2021-2027 г. и детайлно описани по-долу.

¹⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016P/TXT&from=ET>

²⁰ <https://www.lex.bg/laws/ldoc/2135791921>

Бюджетът във Формуляра за кандидатстване представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на допустимите разходи, в съответствие с предвижданията за финансиране дейности, както и с определените в настоящите Условия за кандидатстване размери на видове разходи.

14.1. Условия за допустимост на разходите

За да бъдат допустими, разходите по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ трябва да отговарят едновременно на следните условия:

1) Да са необходими за изпълнението на проекта и да отговарят на принципите за добро финансово управление – икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства.

Съгласно чл. 33 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г.:

- принципът на икономичност изисква ресурсите за осъществяване на дейностите да бъдат осигурени своевременно, в подходящо количество и качество при най-добра цена;

- принципът на ефикасност се отнася до най-доброто съотношение между използваните ресурси, предприетите дейности и постигнатите резултати;

- принципът на ефективност е свързан със степента на осъществяването на набелязаните конкретни цели и постигането на планираните резултати посредством предприетите дейности.

2) Да бъдат извършени след 01.01.2024 г. и да са свързани с дейности, които не са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от кандидата, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ;

3) Да са в съответствие с категориите разходи, включени в Условията за кандидатстване и условията за изпълнение по настоящата процедура, както и в съответствие с одобреното проектно предложение (чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ);

4) За направените разходи е налична одитна следа съгласно минималните изисквания на Приложение XIII от Регламент (ЕС) 2021/1060 и са спазени изискванията за съхраняване на документите съгласно чл. 82 от Регламент (ЕС) 2021/1060 (чл. 57, ал. 1, т. 7 от ЗУСЕФСУ);

5) Да са действително платени (т.е. да е платена цялата стойност на представените фактури или други първични счетоводни документи, включително стойността на ДДС), не по-късно от датата на подаване на междинното/окончателното искане за плащане от страна на бенефициента и не по-късно от 31.12.2030 г. В случаите по чл. 55, ал. 1, т. 2, т. 3 и т. 4 от ЗУСЕФСУ (прилагане на формите по чл. 53, §1 буква б), буква в) и буква г) от Регламент (ЕС) 2021/1060), разходите са допустими, ако действията, представляващи основание за възстановяването им, са извършени в срока за допустимост по чл. 63, т. 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060);

6) Да не надхвърлят праговете за съответната категория разходи, посочени в раздел 14.2 от настоящите Условия за кандидатстване и в одобрения проект (чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ);

7) Да се отнасят за реално доставени продукти, извършени услуги, строителни и монтажни работи и положен труд (чл. 57, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕФСУ);

- 8) Да са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство (чл. 57, ал. 1, т. 5 от ЗУСЕФСУ);
- 9) Да са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система (чл. 57, ал. 1, т. 6 от ЗУСЕФСУ);
- 10) Да могат да се установят и проверят, да бъдат подкрепени от оригинални разходо-оправдателни документи (освен в случаите на опростено отчитане на разходи чрез формите по чл. 55, ал. 1, т. 2-4 от ЗУСЕФСУ);
- 11) Да са извършени от допустим по настоящата процедура бенефициент и да са за дейности, съответстващи на предвидените в одобрения проект (чл. 57, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕФСУ);
- 12) Да са за услуги и/или доставки, за които изборът на изпълнител е извършен законосъобразно, в съответствие с действащото национално законодателство и правото на Европейския съюз;
- 13) Да са съобразени с приложимите правила за предоставяне на държавни помощи (чл. 57, ал. 1, т. 8 от ЗУСЕФСУ, когато е приложимо);
- 14) Да не са финансирани по друг проект, програма или друга финансова схема, финансирана от публични средства на националния или европейския бюджети, или от средства на Европейското икономическо пространство.

Разходите за възстановим ДДС във връзка с изпълнението на проекта са недопустими за съфинансиране от ЕФСУ. Допустим е единствено разходът за данък върху добавената стойност, който не е възстановим съгласно националното законодателство. Допустимостта на разходите за Данък върху добавената стойност по проектите се определя от кандидата и от партньорите в съответствие с Указания на министъра на финансите НФ-1/09.01.2024 г. за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по програмите, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), Кохезионния фонд (КФ), Фонда за справедлив преход (ФСП) и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), Фонд "Убежище, миграция и интеграция" (ФУМИ), Фонд "Вътрешна сигурност" (ФВС), програмата по Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП), както и на средствата за финансиране на подхода "Водено от общностите местно развитие" от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ВОМР) на ЕС, за програмен период 2021 – 2027 г.“.

14.2. Допустими разходи

Допустимите разходи следва да са извършени законосъобразно и не трябва да противоречат на правилата, описани в Регламент (ЕС) 2021/1057 за ЕСФ+, Регламент (ЕС) 2021/1060 за общоприложимите разпоредби за ЕФСУ, Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, Постановление на Министерски съвет № 86 от 01.06.2023 г. за определяне на националните правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период 2021 – 2027 г. (ДВ, бр. 49 от 06.06.2023 г.), както и всички други закони и подзаконови нормативни актове от приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство и настоящите Условия за кандидатстване.

Допустими по процедурата са следните видове разходи:

I. СТАНДАРТНА ТАБЛИЦА НА РАЗХОДИТЕ ЗА ЕДИНИЦА ПРОДУКТ

При попълването на **Помощна таблица (Приложение V към Условието за кандидатстване)** конкретните бенефициенти обосновават необходимите човешки ресурси (преки разходи за персонал) за създаването на отделните крайни продукти, описани в съответния Работен пакет. За целта конкретните бенефициенти залагат необходимия брой часове, които се планира да бъдат отработени за създаването на конкретния краен продукт, и чрез прилагане на заложените от УО формули (прилага се подходът съгласно чл. 56 от Регламент (ЕС) 2021/1060), се изчислява индикативният размер на разходите за създаване на всеки интелектуален продукт (група продукти) или провеждане на обучение. УО е предвидил прогнозно индексирание на разходите за планираните крайни продукти, като е заложил формула, в която тези разходи се умножават с коефициент 1,15 (т.е. средно индексирание от 15 % за целия срок на проекта), за да се отрази очакваната актуализация на единичните разходи в процеса на изпълнение на проектите. Получената стойност представлява общата стойност на разходите, необходими за изпълнението на съответния работен пакет, която трябва да се разпредели по региони на планиране в съотношение 35,29% към категория Регион в преход и 64,71% към категория По-слабо развити региони. Стойностите по региони на планиране се въвеждат в ИСУН като бюджет за съответния работен пакет в съответния регион.

При изчисленията за преките разходи за персонал се използва единичен разход 3.28, определен и обоснован в Таблицата на единичните разходи и еднократните суми, които може да се прилагат за процедури, финансирани от Програма „Образование“ през програмния период 2021-2027 г. (Приложение XI към Условието за кандидатстване). Тъй като дейностите ще стартират през 2026 г., стойността на единичен разход 3.28 е актуализирана²¹ в документа 3.006-Актуализиране-ВО (във формат Ексел) към Приложение XI на Условието за кандидатстване, както следва:

3.28. Възнаграждения на експерти образователни дейности за 1 отработен астрономически час – 26 евро

Стойността на актуализирания единичен разход 3.28 е включена във формулите за изчисляване на преките разходи за персонал, необходими за изпълнението на съответния Работен пакет.

При провеждане на мобилности в чужбина или гостуване на преподаватели от чужбина се прилагат единичните разходи съгласно Решение на Европейската комисия C(2021)35 за разрешаване на използването на единични разходи за пътни, квартирни и дневни разходи по действие или работна програма по Многогодишната финансова рамка за периода 2021-2027 г.

Разстоянията се изчисляват съгласно калкулатора на ЕК.²²

²¹ Актуализирането се извършва въз основа на индекса на разходите за труд в област „Образование“, публикувани от Евростат. Както е посочено и в приложение 3.006-Актуализиране-ВО, за последните 2 години - 2023 и 2024, годишният индекс е над 15 %, а съгласно Анекс № Д01-30/31.03.2025 г. към Колективния трудов договор за системата на предучилищното и училищното образование заплатите се увеличават средно с 15 %, считано от 01.03.2025 г., поради което може да се очаква, че индексът на разходите за труд в сектор „Образование“ за 2025 г. ще бъде поне 15 %.

²² https://commission.europa.eu/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/calculate-unit-costs-eligible-travel-costs_en

При планиране на разходи за мобилности в чужбина или гостуване на преподаватели от чужбина конкретните бенефициенти въвеждат в Приложение V. Помощна таблица за попълване на бюджета в ИСУН към Условието за кандидатстване обща сума за съответния вид дейност (изходяща мобилност на студенти/ изходяща мобилност на преподаватели/ входяща мобилност на преподаватели/ мобилност за студентски борси в чужбина), която е обоснована при описанието на съответния Работен пакет. За определяне на общата стойност на тези разходи, конкретните бенефициенти следва да ползват единичните разходи съгласно Решение на Европейската комисия C(2021)35, като се съобразят със спецификата на конкретните дейности, които са планирани в Работния пакет.

На студенти, които участват в организирането на информационни събития от студенти за ученици (дни на отворените врати) и на студенти, които предоставят менторска подкрепа на студенти, се предоставя еднократна стипендия в размер, определен съгласно чл. 4, ал. 11 от ПМС № 90/26.05.2000 г.

Съобразно спецификата на планираните в проектното предложение Работни пакети, конкретните бенефициенти планират в **Приложение V. Помощна таблица за попълване на бюджета в ИСУН** към Условието за кандидатстване за съответния Работен пакет стойности за типовете разходи, които съответстват на планираните в Логическата матрица за съответното професионално направление дейности и работни задачи. В работни листове РП1 - РП4 на Помощната таблица са посочени минимални крайни продукти по типове разходи за всички допустими дейности по процедурата. При попълване на Помощната таблица конкретните бенефициенти следва да допълнят формулировката на крайните продукти за всеки Работен пакет на проектното предложение, като посочат конкретен брой на продуктите за всяка включена дейност (напр. 2 обучения на преподаватели за прилагане на интердисциплинарно обучение, всяко от които с продължителност 16 часа).

При изпълнението на Работните пакети, за всеки отчетен и верифициран краен продукт (група продукти) се възстановява единичен разход (ЕР), който се изчислява въз основа на броя на отработените часове от наетите експерти по следната формула:

ЕР краен продукт = (Брой часове x ЕР 3.28) x 1,4

Полученото число се закръглява до най-близкото цяло число като се прилагат актуалните стойности на единичния разход за възнаграждения на експерти образователни дейности.

1. Разходи за изпълнението на Работни пакети (Регион в преход)

1.1. Разходи за РП 1 (Регион в преход)

Въвежда се 35,29 % от общата стойност, изчислена в работен лист РП1 на Помощната таблица (Приложение V към Условието за кандидатстване).

1.2. Разходи за РП 2 (Регион в преход)

Въвежда се 35,29 % от общата стойност, изчислена в работен лист РП2 на Помощната таблица.

1.3. Разходи за РП 3 (Регион в преход)

Въвежда се 35,29 % от общата стойност, изчислена в работен лист РП3 на Помощната таблица.

1.4 Разходи за РП 4 (Регион в преход)

Въвежда се 35,29 % от общата стойност, изчислена в работен лист РП4 на Помощната таблица.

Въвеждат се толкова редове от трето ниво (1.1, 1.2, 1.3, 1.4 ...), колкото са Работните пакети за съответното проектно предложение.

2. Разходи за изпълнението на Работни пакети (По-слабо развити региони)

2.1. Разходи за РП 1 (По-слабо развити региони)

Въвежда се 64,71 % от общата стойност, изчислена в работен лист РП1 на Помощната таблица.

2.2. Разходи за РП 2 (По-слабо развити региони)

Въвежда се 64,71 % от общата стойност, изчислена в работен лист РП2 на Помощната таблица.

2.3. Разходи за РП 3 (По-слабо развити региони)

Въвежда се 64,71 % от общата стойност, изчислена в работен лист РП3 на Помощната таблица.

2.4. Разходи за РП 4 (По-слабо развити региони)

Въвежда се 64,71 % от общата стойност, изчислена в работен лист РП4 на Помощната таблица.

Въвеждат се толкова редове от трето ниво (2.1, 2.2, 2.3, 2.4 ...), колкото са Работните пакети за съответното проектно предложение.

ВАЖНО!

При изготвяне на бюджета кандидатите следва да планират и впоследствие да отчитат 35,29% от общата стойност на проектното си предложение към категория Регион в преход и 64,71% към категория По-слабо развити региони, без допълнителна обосновка.

Кандидатите носят цялата отговорност за верността на финансовата информация, представена в секция „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване.

ВАЖНО!

Документите и доказателствата, които трябва да бъдат представени на етап изпълнение на договора, за да се възстановят разходите, са посочени в **Условия за възстановяване на разходите (Приложение XVIII към Условията за изпълнение).**

14.3. Недопустими разходи

Независимо от гореизброените условия за допустимост на разходите, за недопустими ще се считат всички разходи, които са в противоречие с правилата за Европейските фондове за споделено управление (Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд +, Регламент (ЕС) 2021/1060 на Съвета относно определянето на общи разпоредби за ЕФСУ, Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509,

Постановление на Министерски съвет № 86 от 01.06.2023 г. за определяне на националните правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период 2021 - 2027 г.

В допълнение към общите недопустими разходи съгласно приложимото законодателство, по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна помощ за недопустими се считат и следните видове разходи:

- разходи за комисионни, както и лихви по дългове;
- такси по обслужване на дългове и неустойки за забавени плащания;
- непредвидени разходи;
- разходи за закупуване на земя и сгради;
- разходи за транспортни услуги, подлежащи на компенсиране съгласно Наредбата за условията и реда за предоставяне на средства за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за обществени пътнически превози по автомобилния транспорт, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, за субсидиране на обществени пътнически превози по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони и за издаване на превозни документи за извършване на превозите, приета с ПМС № 163 от 29.03.2015 г., обн., ДВ, бр. 51 от 7.07.2015 г.;
- разходи за консултантски услуги за разработване на проектно предложение;
- принос в натура;
- загуби от обмяна на валута;
- разходи за възстановим ДДС (съгласно чл. 8 и по смисъла на § 1, т. 2 от Допълнителните разпоредби на ПМС № 86/2023 г.);
- разходи за покриване на възможни бъдещи загуби или дългове;
- глоби, имуществени санкции, разходи и неустойки по правни спорове;
- разходи за дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ;
- всички разходи, които не попадат в обхвата на допустимите дейности по настоящата процедура, вкл. разходи за дейности, които не са описани във Формуляра за кандидатстване или за които от представеното описание не може да се прецени за коя дейност се отнасят и дали тя е допустима.

15. Допустими целеви групи (ако е приложимо):

- студенти;
- преподаватели, вкл. млади преподаватели (до 34 г. вкл.);
- практики от бизнеса, администрацията и науката;
- административен персонал на висши училища.

16. Приложим режим на минимални/държавни помощи (ако е приложимо):

По настоящата процедура предоставянето на безвъзмездната финансова помощ се отпуска при следните условия:

1. Режим „не помощ“ съгласно Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, § 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/C 262/01)²³.
2. Режим на минимална помощ съгласно Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis и националното законодателство относно режим на помощ.

16.1. Режим „не помощ“ съгласно Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, § 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/C 262/01).

По смисъла на чл. 107 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и съгласно съдебната практика на Европейския съд (Решение на Съда от 12 септември 2000 г. по съединени дела Pavlov и др., C-180/98 — C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, точка 74. Решение на Съда от 10 януари 2006 г. по дело Cassa di Risparmio di Firenze SpA и др., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, точка 107) и Съобщение на Европейската комисия от 2016 г. - Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в Член 107, параграф 1 от ДФЕС, общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система, финансирано и контролирано от държавата, може да се счита за неикономическа дейност.

По смисъла на т. 31, буква а) от Известието на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, **в приложното поле на правилата за държавна помощ не попадат основните дейности на висшите училища, насочени към образование за повече и по-добре квалифицирани човешки ресурси.**

Конкретните бенефициенти – водещи партньори и партньори висши училища притежават институционална и програмна акредитация и са създадени при условията и по реда, определени съгласно Закона за висшето образование (ЗВО). Съгласно чл. 6, ал. 1 от ЗВО висшето училище е юридическо лице с предмет на дейност:

- подготовка на специалисти, способни да развиват и прилагат научни знания в различните области на човешката дейност;
- повишаване квалификацията на специалисти;
- развитие на науката, културата и иновационната дейност.

В съответствие с чл. 8, т. 1 и чл. 10, ал. 2, т. 7 от ЗВО държавата създава условия за свободно развитие на висшето образование, както и условия за достъп до висше образование, като разработва и осъществява национална политика за развитието на висшето образование и гарантира академичната автономия на висшите училища, а министърът на образованието и науката упражнява контрол върху висшите училища по спазването на закона.

²³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A52016XC0719%2805%29>.

Дейност 1 е насочена към осигуряване на условия за прилагане на съвременни и гъвкави методи на кандидатстване, преподаване и оценяване и споделяне на ресурси в процеса на обучението на студенти чрез:

- Разработване на среда за дистанционно кандидатстване;
- Разработване на ресурси за обучение, курсове, програми;
- Закупуване на оборудване за дигитализация на образователния процес и за STEM обучение на студенти;
- Привличане на преподаватели от практиката;
- Организиране на и участие в междууниверситетски национални и международни конференции и семинари за представяне на нови методи за обучение;
- Съвместно използване на материални ресурси (учебни лаборатории, обучителни бази, общежития и др.) от две и повече висши училища и споделяне на преподаватели;
- Създаване и прилагане на системи за оценка и контрол на качеството в обучението на студенти;
- Допълнителни спортни дейности за студенти и др.

Съгласно чл. 6, ал. 1 и ал. 2 от ЗВО висшите училища са с предмет на дейност: подготовка на специалисти, способни да развиват и прилагат научни знания в различните области на човешката дейност; повишаване квалификацията на специалисти; развитие на науката, културата и иновационната дейност, и могат да развиват научно-производствена, художествено-творческа, спортна и здравна дейност в съответствие със спецификата си. Вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав има за цел да контролира, поддържа и управлява качеството на образованието в предлаганите области на висшето образование и професионални направления, както и на академичния състав (чл. 6, ал. 5 от ЗВО). Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 9 и чл. 42 а от ЗВО, висшето училище може да се сдружава с български висши училища за осъществяване на съвместно обучение на студенти, на учебна дейност и учене през целия живот, вкл. за извършване на съвместно обучение на студенти по специалност от нерегулирана професия. Съгласно чл. 39, ал. 2 от ЗВО, учебният процес във висшите училища се провежда по учебна документация за всяка специалност, която обхваща квалификационни характеристики по степени, учебен план, учебни програми на изучаваните дисциплини и ежегоден график на учебния процес. Те се изготвят от висшето училище (чл. 21, ал. 1, т. 10, буква б от ЗВО). За водещия партньор и за партньорите – висши училища, дейност 1 е част от системата на общественото образование, финансирано и контролирано от държавата. По смисъла на т. 31, буква а) от Известието на Комисията относно понятието за държавна помощ дейност 1 не попада в приложното поле на държавните помощи, поради което се изпълнява при условията на режим „не помощ“ от страна на водещия партньор и партньорите – висши училища.

Дейност 2, Дейност 3, Дейност 4 и Дейност 5 са насочени към развитие на умения и компетентности у студенти, подобряване на уменията за преподаване на преподаватели, вкл. млади преподаватели чрез обучения в страната и мобилност в чужбина, подобряване на уменията на административния персонал за работа с чуждестранни студенти, мобилност за преподаване на чуждестранни преподаватели. Тези дейности имат за цел да повишат качеството на образованието и респективно да осигурят по-добра реализация на пазара на

труда на завършващите студенти и са част от системата на общественото образование, финансирано и контролирано от държавата, когато се изпълняват от водещите партньори и партньорите – висши училища (чл. 6 и чл. 21, ал. 1, т. 9 от ЗВО), поради което не попадат в приложното поле на държавните помощи (т. 31, буква а) от Известието на Комисията.

Дейност 6 е насочена към популяризиране на висшето образование. Съгласно чл. 8, т.1 от ЗВО държавата създава условия за свободно развитие на висшето образование, както и условия за достъп до висше образование, като разработва и осъществява национална политика за развитието на висшето образование и гарантира академичната автономия на висшите училища. Планираната дейност е в съответствие с Мярка 4.4.1 Провеждане на активна маркетингова дейност за представяне на българските висши училища в чужбина и привличане на чуждестранни студенти, особено сред българските общности извън политическите граници на страната от Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021 – 2030 г. В тази връзка Дейност 6 е част от системата на общественото образование, финансирано и контролирано от държавата, когато се изпълняват от водещите партньори и партньорите – висши училища и не попада в приложното поле на държавните помощи (т. 31, буква а) от Известието на Комисията.

Когато водещите партньори и партньорите – висши училища осъществяват и икономическа дейност, те следва да водят аналитична счетоводна отчетност, която еднозначно да разграничава икономическата от неикономическата дейност по отношение на активите, пасивите, приходите и разходите за тях. За целта на етап кандидатстване кандидатите и партньорите декларират тези обстоятелства в Декларация на кандидата/ партньор (Приложение I към Условията за кандидатстване). Преди сключване на административния договор, представят счетоводна политика, от която да е видно наличието на разделение на неикономическа от икономическа дейност. На етап изпълнение ще се осъществява контрол по прилагане на горепосочените изисквания като се проверяват обстоятелствата за разделянето на място в счетоводството на водещите партньори и партньорите – висши училища.

Партньорите национално представителна организация на работниците и служителите/национално представителни организации на работодателите участват в изпълнението на следните поддейности от Дейност 1:

- Разработване на нови ресурси за обучение на студенти;
- Подготовка на нови курсове, вкл. за интердисциплинарно обучение на студенти и разширяване на бакалавърски и магистърски учебни програми с компетентностни профили;
- Привличане на специалисти с богат практически опит като преподаватели във висши училища;
- Създаване и прилагане на системи за оценка и контрол на качеството в обучението на студенти.

В съответствие с чл. 6 и чл. 21, ал. 1 от ЗВО, тези дейностите не се приемат за част от националната образователна система по отношение на партньорите – национално представителни организации на работниците и служителите и на работодателите, когато те се изпълняват пряко от партньорите – национално представителни организации на работниците и служителите и на работодателите.

В случай че партньор национално представителна организация на работниците и служителите/национално представителни организации на работодателите възложи изпълнението на дейност по процедурата на изпълнител, който е избран по открит, прозрачен и публичен, недискриминационен и безусловен начин по смисъла на т. 89 – 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз и в съответствие с действащото законодателство в областта на обществените поръчки, разходите за тази дейност се считат за разходи в режим „не помощ“ за съответния възложител.

На всеки етап от изпълнението на процедурата УО ще прилага подходящи контролни механизми, с които да гарантира, че финансираните в режим „непомощ“ дейности са икономически и са насочени към образование, а възлаганите на външни изпълнители икономически дейности са по пазарни цени и при условията на Известието на Комисията.

На етапа на кандидатстване партньорите – национално представителни организации на работниците и служителите и на работодателите декларират в Декларацията за партньорство (Приложение II към Условията за кандидатстване) и на етапа на договаряне - в Споразумението за партньорство (Приложение XVI към Условията за кандидатстване), че ще провеждат открити, прозрачни и публични процедури за избор на изпълнител по смисъла на т. 89-96 от Известието на Комисията. На етапа на изпълнение УО ще проверява при всяко искане за плащане, в което тези партньори са заложили преки и непреки разходи в режим „непомощ“, че същите са декларирали, че са провели открити, прозрачни и публични процедури за избор на изпълнител по смисъла на т. 89-96 от Известието на Комисията. Когато партньор национално представителна организация на работниците и служителите/национално представителни организации на работодателите упражнява и икономически дейности, финансирането, разходите и приходите от тези икономически дейности трябва да се отчитат по отделни аналитични сметки. Съотношението на двата вида дейности (икономически и неикономически) и на техните разходи, финансиране и приходи следва да бъде ясно обособено. За целта на етап кандидатстване партньорите национално представителна организация на работниците и служителите/национално представителни организации на работодателите декларират тези обстоятелства в Декларация на кандидата/партньор (Приложение I към Условията за кандидатстване), в случай че в бюджета на проектното предложение за тях са планирани разходи в режим „непомощ“. Преди сключване на административния договор, национално представителни организации работниците и служителите и/или на работодателите, при планирани за тях разходи в режим „непомощ“ представят счетоводна политика, от която да е видно наличието на разделение на неикономическа от икономическа дейност. На етап изпълнение ще се осъществява контрол по прилагане на горепосочените изисквания като се проверяват обстоятелствата за разделянето на място в счетоводството на партньорите – национално представителна организация на работниците и служителите/национално представителни организации на работодателите.

Крайните получатели (целевата група) по процедурата са студенти, преподаватели, вкл. млади преподаватели (до 34 г. вкл.), практики от бизнеса, администрацията и науката, административен персонал на висши училища. Същите не са стопански субекти, съответно дейностите, които ще осъществяват са изцяло насочени към обучение. Предвид крайната цел на процедурата, а именно подобряване на качеството на висшето образование и съответствието му с потребностите на пазара на труда, по отношение на водещите партньори и партньорите – висши училища дейностите не могат да бъдат дефинирани като такива със

стопански характер, които биха могли да доведат до нарушаване на конкуренцията като елемент от фактическия състав на понятието „държавна помощ”.

Изборът на изпълнители ще бъде извършван по открит, прозрачен и публичен, недискриминационен и безусловен начин по смисъла на т. 89 – 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз и в съответствие с действащото законодателство в областта на обществените поръчки.

16.2. Режим „минимална помощ“ (de minimis)

По настоящата процедура ще се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на чл. 107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ за дейности, които имат икономически характер, съгласно европейските и национални разпоредби и съдебната практика на Съда.

„**Минимална помощ**“ е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея, поради своя минимален размер, както е определена в Регламент (ЕС) 2023/2831 относно прилагането на чл. 107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ.

„**Предприятие**“ по смисъла на правилата за конкуренцията е всеки субект, независимо дали е физическо или юридическо лице, упражняващ стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който той се финансира.

„**Икономическата дейност**“ се изразява в предлагането на стоки и/или услуги на съществуващ конкурентен пазар.

Съгласно чл. 6 и чл. 21, ал. 1 от ЗВО, дейностите по процедурата не се приемат за част от националната образователна система по отношение на партньорите – национално представителни организации на работниците и служителите и на работодателите. В тази връзка, когато дейност се изпълнява пряко от партньорите - национално представителни организации на работниците и служителите и/или на работодателите, разходите за тези дейности за партньорите - национално представителни организации на работниците и служителите/ национално представителни организации на работодателите се считат за минимална помощ.

Размерът на отпуснатата минимална помощ по настоящата процедура ще бъде записан в договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Съгласно чл. 3, т.2 от Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (в текст от значение за ЕИП, OJ L, 2023/2831, 15.12.2023) общият размер на помощта по режим de minimis, предоставяна към национално представителна организация на работниците и служителите/ национално представителни организации на работодателите по настоящата процедура, заедно с други получени помощи за едно и също предприятие, не може да надхвърля 300 000 EUR за период от три години (предходните три години към датата на подаване на проектното предложение/към датата на сключване на административния договор за БФП).

- Таваните, посочени в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) 2023/2831, се прилагат независимо от формата на помощта de minimis или от преследваната цел и без значение дали

предоставената от държавата членка помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза. Периодът от три години по настоящата процедура се определя спрямо датата на подаване на проектното предложение/датата на сключване на административния договор за БФП. За всяко ново предоставяне на помощ *de minimis* се взема предвид общият размер на помощта *de minimis*, предоставена през предходните 3 години от момента на прилагане на законовото право за получаване на помощта *de minimis*, независимо от датата на плащането ѝ. За целите на таваните, посочени в член 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) 2023/2831, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. Когато с отпускането на нова помощ *de minimis* може да бъде надвишен съответният таван, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на Регламент (ЕС) 2023/2831.

Размерът на предоставените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се сключва договора по процедура „Модернизация на висшите училища 2.0” и получената минимална помощ от:

1. предприятието партньор – национално представителна организация на работниците и служителите/ национално представителна организация на работодателите;
2. предприятията, с които партньорът – национално представителна организация на работниците и служителите/национално представителна организация на работодателите образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, параграф 2 на Регламент (ЕС) 2023/2831;
3. всички предприятия, които са се влили, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с партньора – национално представителна организация на работниците и служителите/ национално представителна организация на работодателите съгласно чл. 3, параграф 8 на Регламент (ЕС) 2023/2831;
4. предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с партньора – национално представителна организация на работниците и служителите/национално представителна организация на работодателите, които са се възползвали от минимална помощ, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, параграф 9 от Регламент (ЕС) 2023/2831.

По смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 „едно и също предприятие“ означава всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения:

- а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;
- б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;
- в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или съгласно разпоредба в неговия устав или учредителен акт;
- г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от правата на глас на акционерите или съдружниците в това предприятие.

Партньор – национално представителна организация на работниците и служителите/ национално представителна организация на работодателите е недопустим да получи минимална помощ по настоящата процедура, ако попада в забранителните режими на помощ в съответствие с чл.1, параграф 1, букви а), б), в) и г) от Регламент (ЕС) 2023/2831.

По процедурата не се предоставя помощ на партньор - национално представителна организация на работниците и служителите/ национално представителна организация на работодателите, когато отпускането ѝ води до нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2023/2831, включително на чл. 1, параграф 1, букви д) и е) от Регламента.

Когато дадено предприятие упражнява дейност в секторите, посочени в чл. 1, чл. 2, т. 1, както и в един или повече от секторите или дейностите, обхванати от Регламент (ЕС) 2023/2831, то Регламентът се прилага спрямо помощта, предоставяна за съответните един или повече сектори или дейности, при условие че получателят на помощта гарантира посредством подходящи средства, като например разделение на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощ *de minimis*, предоставена съгласно Регламент (ЕС) 2023/2831.

При определяне на допустимостта съгласно посочения критерий за натрупване на етапа на оценката на проектните предложения УО прави проверка на информацията, вписана в информационна система „Регистър на минималните помощи“ - <http://minimis.minfin.bg>, по отношение на партньора – национално представителна организация на работниците и служителите/ национално представителна организация на работодателите. Допълнително, преди сключване на договора, както и преди всяко плащане УО извършва съпоставка на данните в информационна система „Регистър на минималните помощи“ - <http://minimis.minfin.bg> и декларациите за минимални помощи, предоставени от партньор – национално представителна организация на работниците и служителите/ национално представителна организация на работодателите по отношение на получените минимални помощи.

За да удостоверят, че осъществяват икономическата си дейност в допустимите сектори, национално представителните организации на работниците и служителите и на работодателите следва да посочат в **Декларацията за минимални помощи (Приложение IV към Условиата за кандидатстване)** кода на основната си икономическа дейност. Кодът се определя въз основа на данните за организацията за последната приключила финансова година към датата на кандидатстване по процедурата. За определяне на допустимостта се използва Класификация на икономическите дейности КИД-2008 - <https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/publications/KID-2008.pdf>.

Допустимостта на национално представителните организации на работниците и служителите и на работодателите се удостоверява посредством декларираните данни в Декларацията за минимални помощи и се проверява от УО към момента на сключване на договора за финансиране по процедурата.

Помощта *de minimis*, предоставена съгласно Регламент (ЕС) 2023/2831, може да се натрупва с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) №1407/2013 и Регламент (ЕС) 2024/3118 на Комисията от 10 декември 2024 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 1408/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* в селскостопанския сектор (ОВ L 352 от 24.12.2013 г.) и Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на

Европейския съюз към помощта *de minimis* в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190 от 28.06.2014 г.) до съответния размер, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламента²⁴. В случаите на предприятия, които са в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (*de minimis*) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L 114 от 15.12.2023 г.) приложимият праг за натрупване на минималната помощ по Регламент (ЕС) 2023/2831 и Регламент (ЕС) 2023/2832 е до 1 050 000 евро²⁵ за период от три години.

Помощ *de minimis* не се кумулира с държавна помощ, отпусната за същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за финансиране на риска, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият приложим интензитет на помощта или размер на помощта, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с Регламент за групово освобождаване или с Решение, приети от Комисията. Помощ *de minimis*, която не е предоставена за конкретни допустими разходи или не може да бъде свързана с такива, може да се кумулира с друга държавна помощ, предоставена съгласно регламент за групово освобождаване или с решение, приети от Комисията. Когато с отпускането на нова помощ *de minimis* може да бъде надвишен съответният таван, определен в член 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) 2023/2831 (като периодът обхваща три години), никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на същия Регламент. В такива случаи не може да се иска благоприятно третиране на мярката за помощ по Регламента - нито към момента на предоставяне на помощта, нито в който и да е по-късен момент.

Държавите членки предоставят нова помощ *de minimis* в съответствие с Регламент (ЕС) 2023/2831 само след като са проверили, че с нея общият размер на помощта *de minimis*, отпусната на съответното предприятие, няма да достигне равнище, надхвърлящо съответния таван, определен в член 3, параграф 2, и че са спазени всички условия, установени в цитирания Регламент.

В случай че при оценката на конкретно проектно предложение се установи, че с финансовата помощ в режим *de minimis*, за която се кандидатства, ще бъде надхвърлен прагът на допустимите минимални помощи, оценителната комисия намалява служебно размера на безвъзмездната финансова помощ до максимално допустимия размер.

Преди сключване на договор, УО ще извършва проверка по същество на декларираната от партньори национално представителни организации на работниците и служителите и на работодатели помощ в режим *de minimis*, както и на декларираните кодове на икономическа дейност. Проверката се осъществява посредством съпоставяне на цялата информация за получените минимални и държавни помощи, с която Управляващият орган разполага, вкл. и проверка в Регистъра на минималните помощи, поддържан от министъра на финансите. По отношение кодовете на икономическа дейност на предприятието се извършва служебна проверка чрез НСИ.

В процеса на изпълнение на проекта, УО ще прилага контролни механизми, с които да гарантира, че всички условия на Регламент (ЕС) 2023/2831 са изпълнени. Контролните

²⁴ Минимална помощ по Регламент (ЕС) 2023/2831 + минимална помощ по Регламент (ЕС) 2024/3118 + минимална помощ по Регламент (ЕС) № 717/2014 се натрупва до 300 000 евро за период от три години.

²⁵ Минимална помощ по Регламент (ЕС) 2023/2831 + минимална помощ по Регламент (ЕС) 2023/2832 за период от три години се натрупва до 1 050 000 EUR (т.е. 300 000 евро по Регламент (ЕС) 2023/2831 + 750 000 евро по Регламент (ЕС) 2023/2832).

механизми са съвкупността от мерки, правила, процедури, официални източници на информация, посредством които администраторът на помощ проверява съответните обстоятелства, за да гарантира изпълнението на всяко едно условие от Регламент (ЕС) 2023/2831.

УО не носи отговорност за погрешно декларирана сума на получена минимална/държавна помощ, довела до отказ от сключване на административен договор.

Помощта *de minimis* се смята за отпусната от момента на подписване на договора за финансиране, независимо от датата на нейното изплащане на предприятието.

Съгласно чл. 3, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2023/2831 всички суми (стойности) на помощта са в брутно изражение, т. е. преди облагане с данъци или други такси.

Помощите, които се предоставят на няколко части (т.е. когато национално представителна организация на работниците и служителите и на работодателите предвижда да ползва авансово и/или междинно/и плащане/ия), се сконтират към техния размер към момента на предоставяне. Допустимите разходи се сконтират до тяхната стойност към момента на предоставяне на помощта. Лихвеният процент, който се използва за сконтиране, е скотовият процент, приложим към момента на предоставяне на помощта.

Сконтирането ще се извършва от Управляващия орган преди всяко плащане с оглед гарантиране, че предоставената безвъзмездна финансова помощ е съобразена с праговете за съответния вид помощ, установени в Регламент (ЕС) 2023/2831.

При неспазване на изискванията на Регламент (ЕС) 2023/2831, предприятието възстановява пълния размер на предоставените средства по настоящата процедура, със законната лихва от момента на получаването до окончателното им изплащане. Възстановяването на неправомерно предоставена минимална помощ се извършва по реда, описан в Административния договор.

Възстановяването на недължимо платените и надплатените суми, както и на неправомерно получените или неправомерно усвоени средства, се извършва в съответствие с Указания на Министерство на финансите, чл. 37 от ЗДП и глава V, от Наредба № Н-5 от 29.12.2022 г. за определяне на правилата за извършване на плащания, за верификация и счетоводно отчитане на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по програмите.

При констатиране на действително надвишаване на установения праг в Регламент (ЕС) 2023/2831, следва да се предприемат мерки по възстановяване на цялата получена сума по подписания договор за финансиране от национално представителна организация на работниците и служителите и на работодателите.

Когато безвъзмездната финансова помощ попада в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/2831, партньорът – национално представителна организация на работниците и служителите и на работодателите и УО са длъжни да документират и събират цялата информация относно прилагането на Регламента. Така съставените документи трябва да съдържат цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията по Регламент (ЕС) 2023/2831. Документацията относно индивидуалните помощи *de minimis* се съхранява за период от 10 години, от датата на която е предоставена. Управляващият орган информира национално представителната организация на работниците и служителите и на работодателите за началната дата на периода.

При поискване от Европейската комисия партньорът - национално представителна организация на работниците и служителите и на работодателите предоставя чрез УО на министъра на финансите цялата информация и придружаваща документация, която Европейската комисия счита за необходима за целите на контрола на прилагането на Регламент (ЕС) 2023/2831. Информацията и документацията се предоставят на министъра на финансите в срок от 15 работни дни, освен ако в искането на Европейската комисия или в указанията на Министерството на финансите не е определен друг срок.

Администратор на минимални помощи по настоящата процедура е Изпълнителна агенция „Програма за образование“, в качеството си на Управляващ орган на Програма „Образование“.

След публикуване на настоящите Условия за кандидатстване не са допустими изменения, които могат да повлияят на съответствието на настоящата процедура с изискванията на Регламент на Комисията (ЕС) 2023/2831.

17. Хоризонтални принципи:

Изпълнението на дейностите по настоящата процедура следва да бъде съобразено със следните хоризонтални принципи съгласно чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060:

1. Устойчиво развитие;
2. Равни възможности и недопускане на дискриминация;
3. Равенство между половете.

Кандидатът следва да аргументира в проектното предложение (в секция „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Принос на проектното предложение за реализиране на хоризонталните принципи на ПО“ и поле „Механизъм за ефективно прилагане и изпълнение по проекта на принципите на Хартата на основните права на ЕС и на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания“) как предложените дейности съответстват и допринасят за реализиране на хоризонталните принципи, както и да опише **Механизъм за ефективно прилагане и изпълнение по проекта на принципите на Хартата на основните права на ЕС и на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания**. Механизмът трябва да съдържа информация за процеса по проверка за спазването на основните права (от страна на водещия партньор и партньорите) в рамките на цялостно изпълнение на проекта и документите за съответствие с основните права, включително да предвижда по време на изпълнение на проекта прилагането на „Контролен лист за проверка за наличие на нарушение/ограничаване на основни права по Хартата на основните права на ЕС и по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания“, разработен в съответствие с утвърдените Насоки за прилагане на Хартата на основните права на ЕС и Насоки за прилагане на Конвенция на ООН за правата на хората с увреждания, налични на следния линк: <https://www.eufunds.bg/bg/node/8220>.

Прилагането на заложените в проекта принципи ще се проследява на етап изпълнение на проектните предложения.

18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо):

Максималната продължителност на проекта, считано от датата на подписване на административния договор за предоставяне на БФП, е **48 месеца, но не по-късно от 31.12.2030 г.**

19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения²⁶:

Неприложимо

20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения (ако е приложимо)²⁷:

Неприложимо

21. Ред за оценяване на проектни предложения:

Проектните предложения се оценяват съгласно съответните разпоредби на Раздел III „Директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“ от Глава трета „Предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“ на ЗУСЕФСУ и по посочения в чл. 44, ал. 5 от ЗУСЕФСУ ред, както и в съответствие с правилата за директно предоставяне на конкретен бенефициент, регламентирани в Постановление № 23 на МС от 13.02.2023 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление за програмен период 2021 - 2027 г. (ПМС №23/2023 г.).

Оценката по настоящата процедура се извършва от оценителна комисия, определена със заповед на Ръководителя на Управляващия орган (издадена в двуседмичен срок от крайния срок за подаване на проектни предложения). Оценката се извършва на един етап и се документира чрез попълване на оценителен лист в ИСУН, който включва всички приложими критерии. Комплексната оценка включва както проверка относно административното съответствие на проектните предложения и допустимост на кандидата, партньорите и проектните дейности, така и оценка по същество. За да бъде одобрено за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, съответното проектно предложение трябва да отговаря на всички критерии („ДА“ или „Неприложимо“) съгласно Таблицата за комплексна оценка на проектните предложения, посочена в **Методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR001-3.006 „Модернизация на висшите училища 2.0“ (Приложение X към Условието за кандидатстване).**

В съответствие с чл. 44, ал. 2 от ЗУСЕФСУ, съответно чл. 25, ал. 4 от ПМС № 23/2023 г. оценяването на проектните предложения се извършва в срок до три месеца от крайния срок за подаването им, посочен в т. 25 от настоящите Условия за кандидатстване.

В случай на установени по време на оценката нередовности, непълноти и/или несъответствия на документите, оценителната комисия изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности, непълноти и/или несъответствия и определя разумен срок за тяхното отстраняване, при спазване на действащата нормативна уредба, като срокът не може да бъде по-кратък от 7 дни. В уведомлението, което се изпраща на кандидата, задължително се съдържа информация, че неотстраняването на установените нередовности може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата. Срокът по оценяване на проектните предложения спира да тече до датата на отстраняването им. Оценката

²⁶ Попълва се ако по процедурата се извършва предварителен подбор на концепции за проектни предложения по смисъла на чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление.

²⁷ Попълва се ако по процедурата се извършва предварителен подбор на концепции за проектни предложения по смисъла на чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление.

продължава до постигане на пълно съответствие с критериите за оценка (отговор „ДА“ или „Неприложимо“ на всички позиции в оценителната таблица). Искането за предоставяне на информация/документи се изпраща чрез модул „Оценителна сесия“, раздел „Комуникация“ на ИСУН, за което кандидатът получава съобщение на електронния адрес, посочен при регистрацията на потребителя, подал проектното предложение. Предвид това, промени в профила на кандидата в ИСУН не са допустими. В случай че кандидат не отстрани в срок нередовност, непълнота и/или несъответствие спрямо изискванията, производството по процедурата може да бъде прекратено.

Допълнителна информация от кандидат може да бъде предоставена само по искане на оценителната комисия. За дата на представяне на документите/информацията се счита датата на отговор в ИСУН. Техническият процес, свързан с представянето на допълнителна информация/документация, е описан в Ръководството за потребителя за модул „Е-кандидатстване“ в ИСУН, което е налично на следния адрес: <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Home/Manual>.

По време на оценката на проектно предложение е възможно да бъдат установени обстоятелства, които да налагат корекции в бюджета, както и могат да наложат изискването на допълнителни разяснения и информация от страна на оценителната комисия до кандидата. В случай че по време на оценката се установи наличие на недопустими или необосновани дейности и/или разходи, дублиране на заложили дейности и/или разходи, надвишаване на максималния размер на безвъзмездната финансова помощ, определен в настоящите Условия за кандидатстване, или други несъответствия, същите ще бъдат служебно коригирани или премахнати от оценителната комисия, или на кандидата ще бъдат предоставяни указания и срок за отстраняване на установените нередовности, непълноти и/или несъответствия.

22. Критерии и методика за оценка на проектите предложения:

Оценката по настоящата процедура се извършва въз основа на критерии, одобрени от Комитета за наблюдение на Програма „Образование“ 2021-2027 (КН на ПО), описани в Методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR001-3.006 „Модернизация на висшите училища 2.0“ (Приложение X към Условията за кандидатстване).

23. Начин на подаване на проектите предложения/концепциите за проектни предложения:

Подаването на проектно предложение по настоящата процедура се извършва в съответствие с разпоредбите на Наредбата за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на информационната система за управление и наблюдение на средствата от европейските фондове при споделено управление (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН. Цялата информация е качена на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg/>.

Подаването на проектно предложение по настоящата процедура се извършва изцяло по електронен път чрез попълване на уеб базиран Формуляр за кандидатстване и подаване на Формуляра и придружителните документи чрез ИСУН единствено с използването на Квалифициран електронен подпис (КЕП), чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg/>.

КЕП, с който е подписан Формулярът за кандидатстване, следва да е на законния представител на кандидата или на оправомощено за целите на подаването на проектното предложение лице.

Подготовката и подаването на проектно предложение в ИСУН се извършва по следния начин:

Кандидатът влиза в ИСУН след регистрация чрез имейл и парола, избира настоящата процедура от „Отворени процедури“ и създава ново проектно предложение.

Проектно предложение по настоящата процедура се изготвя от кандидата, съгласно Указанията на Управляващия орган за попълване на електронен Формуляр за кандидатстване (Приложение IX към Условието за кандидатстване).

24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:

Кандидатите по настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е необходимо да приложат чрез ИСУН следните документи:

1. **Заповед за оправомощаване на лице, което да представлява Конкретния бенефициент водещ партньор** и да подписва всички документи, свързани с подаването, оценката на подаденото проектно предложение (включително комуникация с оценителната комисия), предоставянето на документи, необходими за подписване на административния договор за предоставяне на БФП и изпълнението на проекта (ако е приложимо); *Прилага се, в случай че проектното предложение е подадено от лице, различно от официалния представител на кандидата.*

2. **Декларация на кандидата/партньора** – попълнена по образец (Приложение I към Условието за кандидатстване).

3. **Декларация за партньорство** – попълнена по образец (Приложение II към Условието за кандидатстване).

ВАЖНО!

Документът по т. 1 се подписва от официалния представител на кандидата. Документите по т. 2 и т. 3 се попълват и подписват от официалните представители на кандидата и на партньорите.

Посочените по-горе декларации следва да бъдат с дата след обявяване на настоящата процедура и предхождаща или съответстваща на датата на подаване на проектното предложение.

Към момента на кандидатстване обстоятелствата се декларират от кандидата,/партньора а преди подписване на административния договор за предоставяне на БФП се доказват:

- с официални документи, издадени от съответните компетентни органи за обстоятелствата, за които такива документи се издават или заверени копия от тях, като се спазват изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление;
- с декларации – за всички останали обстоятелства, които не са били декларирани на предходен етап, или когато е настъпила промяна във вече декларирани обстоятелства.

4. **Автобиографии по образец (Приложение III към Условието за кандидатстване)**, попълнени и подписани от членовете на основния екип за организация и управление на

проекта. Прилагат се само за основния екип за организация и управление на проекта, който включва ръководител на проекта, координатор и счетоводител/финансист.

5. Декларация за минимални помощи по образец (Приложение IV към Условието за кандидатстване) - Прилага се, в случай че в проектното предложение е включен партньор национално представителна организация на работниците и служителите/на работодателите, за който в проектното предложение са планирани дейности в режим на минимални помощи;

6. Помощна таблица за попълване на бюджет в ИСУН по образец (Приложение V към Условието за кандидатстване);

7. Логическа матрица по образец (Приложение VI към Условието за кандидатстване) – Прилага се за всеки Работен пакет, който е включен в проектното предложение.

25. Краен срок за подаване на проектните предложения:

Крайният срок за подаване на проектното предложение, подписано с Квалифициран електронен подпис (КЕП) през системата ИСУН, е:

не по-късно от 17,30 часа на 21.04.2026 г.

26. Допълнителна информация:

Съгласно чл. 26, ал. 8 от ЗУСЕФСУ кандидат по процедурата може да иска разяснения във връзка с Насоките за кандидатстване в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване. Въпроси относно попълването на документацията за кандидатстване се задават в писмена форма чрез електронната система ИСУН, секция „Разяснения по процедурата“.

Разясненията от страна на Управляващия орган се утвърждават от Ръководителя на Управляващия орган или оправомощено от него лице. Разясненията се дават по отношение на Условието за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на проектното предложение, като са задължителни за кандидата и се прилагат от оценителната комисия. Въпросите на кандидатите и разясненията на Управляващия орган се съобщават (публикуват) на интернет страницата на Управляващия орган <http://opnoir.bg>, в рубрика „Въпроси и отговори“ и в ИСУН: <https://eumis2020.government.bg> (към документите по процедурата), съответно се изпращат до кандидатите по процедурата, в 10-дневен срок от получаване на искането, но не по-късно от две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване по процедурата.

Решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и сключване на административен договор:

При наличие на положителен резултат от оценяването, в едноседмичен срок от приключване на оценяването Ръководителят на Управляващия орган (РУО) взема решение за предоставянето на безвъзмездна финансова помощ за одобрено проектно предложение. Решението на РУО се обективира в административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на конкретния бенефициент.

Решение за прекратяване на процедурата чрез директно предоставяне може да се вземе при следните случаи:

- Когато няма постъпило проектно предложение, в случай че е определен краен срок за подаване или когато всички подадени проектни предложения са оттеглени;

- При спиране на финансирането по съответната програма или по част от нея;

Уведомяването на конкретните бенефициенти за сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се извършва писмено чрез ИСУН. Писменото уведомление съдържа и изискване на следните документи от кандидата, необходими за подписване на административния договор за предоставяне на БФП:

1. Декларация на кандидата/партньора (по образец), в случай че към датата на подписване на административния договор са настъпили промени в декларираните обстоятелства на етап кандидатстване (Приложение I);
2. Декларация за нередности – по образец (Приложение XV);
3. Споразумение за партньорство по образец (Приложение XVI);
4. Финансова идентификация – по образец (Приложение XVII);
5. Счетоводна политика на кандидата и партньорите, от която да е видно наличието на разделение на неикономическа от икономическа дейност;
6. Заявление за профил за достъп на ръководител на бенефициента до ИСУН – по образец (Приложение XX);
7. Заявление за профил за достъп на упълномощено от бенефициента лице до ИСУН – по образец (Приложение XXI).

Правата и задълженията, които възникват за бенефициента, са описани в приложения административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Образование” 2021-2027 (Приложение XIII към Условието за изпълнение) и общите условия при предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Образование” 2021-2027 г. (Приложение XIV към Условието за изпълнение), които са неразделна част от административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. В процеса на изпълнение на проекта, бенефициентът следва да се придържа към правилата и процедурите, описани в Условие за възстановяване на разходите по процедура BG05SFPR001-3.006 „Модернизация на висшите училища 2.0“ (Приложение XVIII от Условието за изпълнение).

На основание чл. 49, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060 данните, посочени в чл. 49, параграф 3 от същия Регламент, ще бъдат направени достъпни за обществеността.

27. Приложения към Условието за кандидатстване:

Приложения за попълване и подаване в ИСУН:

- Образец на декларация на кандидата/партньора (Приложение I);
- Образец на декларация за партньорство (Приложение II);
- Образец на автобиография (Приложение III);
- Образец на декларация за минимални помощи (Приложение IV);
- Образец на помощна таблица за попълване на бюджет в ИСУН (Приложение V);
- Образец на логическа матрица, придружен от указания за попълването ѝ (Приложение VI);

Приложения за информация:

- Списък на водещите партньори по приоритетни професионални направления и по професионални направления „Медицина“, „Дентална медицина“ и „Фармация“ (Приложение VII);
- Образец на формуляр за кандидатстване с проектно предложение (Приложение VIII);
- Указания на УО за попълване на електронен формуляр за кандидатстване по процедурата (Приложение IX);
- Методология и критерии за оценка на проектно предложение по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR001-3.006 „Модернизация на висшите училища 2.0“ (Приложение X);
- Таблица на единичните разходи и еднократни суми по Програма „Образование“ и придружаващи документи (Приложение XI);
- Указания на министъра на финансите НФ-1/09.01.2024 г. за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по програмите, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), Кохезионния фонд (КФ), Фонда за справедлив преход (ФСП) и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), Фонд "Убежище, миграция и интеграция" (ФУМИ), Фонд "Вътрешна сигурност" (ФВС), програмата по Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП), както и на средствата за финансиране на подхода "Водено от общностите местно развитие" от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ВМФР) на ЕС, за програмен период 2021 – 2027 г. (Приложение XII);

Приложения към Условието за изпълнение:

- Образец на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. (Приложение XIII);
- Общи условия при предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Образование“ 2021 – 2027г. (Приложение XIV);
- Образец на декларация за нередности (Приложение XV);
- Образец на споразумение за партньорство (Приложение XVI)
- Образец на Финансова идентификация (Приложение XVII);
- Условия за възстановяване на разходите по процедура BG05SFPR001-3.006 „Модернизация на висшите училища 2.0“ (Приложение XVIII);
- Таблица „Изменение на бюджет“ (Приложение XIX);
- Заявление за профил за достъп на ръководител на бенефициента до ИСУН (Приложение XX);
- Заявление за профил за достъп на упълномощено от бенефициента лице до ИСУН (Приложение XXI);
- Контролен лист за проверка за наличие на нарушение/ограничаване на основни права по Хартата на основните права на ЕС и по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания при изпълнение на проектно предложение след сключване на административния договор за безвъзмездна финансова помощ (Приложение XXII).